

Lapszemle

2010. 49. hét

Ügyfélbarát szemlélet a cél

Juhász Miklós, a Gazdasági Versenyhivatal november elsejével kinevezett elnökének első munkával töltött napjai a kollégák megismerésével teltek. Fontosnak tartja a jó munkatársi kapcsolatokat, hite szerint a valódi közös munka ezen alapul. Bemutatkozott már Brüsszelben is. Amúgy pedig szinte elárasztották a hazai versenyügyek, s azokban elmélyedvén nem tagadja, van mit tanulnia. Miközben változtatásokat is fontolgat, hangsúlyozza: egy olyan jól működő rendszer, mint a GVH-é, csakis kellő alázattal és tisztességgel közelítő beavatkozást visel el. Szeretné az ügyfélbarát szemléletet meghonosítani az elektronikus ügyintézés bevezetésével. A versenyfelügyeleti eljárásban oldaná a vizsgálati és a versenytanácsai szakasz markáns elkülönültségét. Juhász Miklós 1976-85-ig bíróként dolgozott a Pesti Központi Kerületi Bíróságon, később jogtanácsos lett. 1990-től ügyvédként tevékenykedett, 2001-től pedig saját nevén tartott fenn ügyvédi irodát. A Gazdasági Versenyhivatal az idén húszéves. Célja, hogy a piacok jól működjenek, a hazai fogyasztók jobb minőségű termékekhez, szélesebb választékhoz és szolgáltatásokhoz jussanak a tisztességes verseny keretei között. (december 6. *Világ gazdaság 16.o.*)

A viszonteladói hálózatok és az internet

A kozmetikai termékeket gyártó Laboratoires Pierre Fabre 2006 óta tiltja franciaországi szerződéses forgalmazóinak, hogy termékeit az interneten is árusítsák. Ezt időközben a francia versenyhatóság a francia és a közösségi jog által egyaránt tilalmazott versenykorlátozó megállapodásnak minősítette, és bírságot szabott ki a cég ellen. Az EU Bírósága előtt folyamatban lévő ügy kétségtelenül precedensértékkel bír majd az internet forgalmazási csatornáként való használatára vonatkozóan olyan területeken, ahol előnyben részesítik az ügyféllel közvetlen kapcsolatban álló szakszemélyzet segítségével történő, "hagyományos" üzleti értékesítési formát. (*Napi Gazdaság 18.o.*)

Kivonul a Schlecker

Hamarosan bezárja magyarországi üzleteit a Schlecker német drogérialánc. A cég a kivonulásról szóló hírt néhány napja jelentette be beszállítóinak, ám azt egyelőre nem tudni, hogy a magyar piacról mikor lép ki teljesen. Annyit tudni, hogy rendezzi pénzügyeit a beszállítóival, ami több hetet vesz igénybe. A keménydiszkont formában működő német drogérialánc 2006 elején, csendesen jelent meg a hazai kiskereskedelemben. A cég régi Azúr üzleteket újjáépített fel és alakított át. Elsősorban saját márkás termékeket kínált alacsony áron. Mint általában a keménydiszkontoktól, a piac nagyon erősen tartott a Schleckertől, ám az utóbbi két évben kiderült, hogy a magyar drogériapiac vezetőit, így a dm-et és a Rossmant aligha lehet megverni. A két társaság itteni versenyének köszönhetően jelentősen nőtt a magyar drogérialánccok forgalma, piacot hódítva a korábban szinte verhetetlennek tűnő hipermarketektől. (*Napi Gazdaság 1+3.o.*)

Leépítené a roamingot az EU

Megszűnne 2015-ig a külföldi mobiltelefonozás után fizetett barangolási díj az uniós országokban Neelie Kroes illetékes biztos elképzelése szerint. Az Európai Bizottság célkitűzéséről

az EU hírközlési szabályozó testületének leendő elnöke, Georg Serentschy beszélt. A BEREC vezetését 2012-ben átvevő Serentschy értelmezése szerint ez a szöveges és hangüzenetekre egyaránt vonatkozik. Az egyes EP-képviselők által hangoztatott követelést, hogy már 2012-ben szüntessék meg a roamingdíjakat, veszélyesnek tartja Serentschy, mivel az káoszhoz vezethet a piacon. A mobilvégződtetési díjak tekintetében ugyanakkor már jövőre esedékes a csökkentés, 2011 januárjától percenként nem lehet 2,01 eurócentnél többet elszámolni ilyen címen. A roamingdíjak megszüntetése bevételkiesést jelent a mobilcégek számára, de új lehetőséget is, mivel szolgáltatásaikat egységes tarifa mellett kínálhatják majd fel az egész unióban. (december 8. *Világgazdaság 4.o.*)

A magyarok negyede venne hamis terméket

Évi 600-900 milliárd forint kárt okozhatnak a hamisítások Magyarországon - mondta Bendzsel Miklós, a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület kiadványának bemutatóján. A feketegazdaság a GDP 10-15 százalékára, 2700-2800 milliárd forintra becsülhető, amelynek harmadát teheti ki a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogsértések aránya. A magyarok 24 százaléka lenne nyitott hamis termékek vásárlására, a legnagyobb kereslet a hamis ruházati áruk iránt van, minden negyedik vásárló tartja elképzelhetőnek ezek beszerzését. A megkérdezettek negyede nem zárkózik el a nem eredeti illatszerek vásárlásától és 22 százalékuk a nem jogtisztá internetes tartalmak letöltésétől. A parlament hétfői ülésén elfogadta az iparjogvédelmi tárgyú törvények módosítását, amely egyebek mellett a szerzői és szomszédos jogok kezelésével kapcsolatos felügyeleti és nyilvántartási feladatokat az MSZH-hoz, azaz januártól új nevén a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalához rendeli. (*Napi Gazdaság 3.o.*, **Jön a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala** *Napi Gazdaság 3.o.*, **A magyarok többen vesznek hamisat** *Világgazdaság 5.o.*, **A vásárlók harmada vett már hamis árut** *Magyar Nemzet 17.o.*)

Kartellgyanús kontaktlencsék

A Gazdasági Versenyhivatal 010. december 7-én előzetes értesítés nélküli helyszíni szemlét tartott a CooperVision Optikai Cikkek Forgalmazó Kft., a FOTEX-OFOTÉRT Optikai és Fotóciikk Kereskedelmi Kft., a Johnson & Johnson Egészségügyi és Babaápolási Termékeket Gyártó és Forgalmazó Kft., a Kleffmann & Partner Piackutató Kft., valamint a Novartis Hungária Egészségügyi Kft. CIBA Vision Üzletágának telephelyén. A hivatal rendelkezésére álló adatok alapján feltehető, hogy Magyarországon a kontaktlencse és ápolószerei forgalmazásában piacvezető vállalkozások, illetve azok értékesítésben részt vevő részlegei a Kleffmann segítségével 2003 óta egy piackutatási szolgáltatás mögé rejtett információs rendszert működtetnek. Ez a rendszer alkalmas lehet arra, hogy a többi vállalkozás üzleti döntéseit befolyásoló üzleti adatokat osszanak meg aminek segítségével a részt vevő forgalmazók versenykorlátozó módon összehangolhatják piaci magatartásukat. A GVH gyanúja szerint az eljárás alá vontak feltételezhetően megsértették a versenytörvény versenykorlátozó megállapodások tilalmára vonatkozó rendelkezéseit. Az ügyben versenyfelügyeleti eljárás indult. (december 9. *Napi Gazdaság 16.o.*, **Kartellgyanú a kontaktlencsepiacon** *Világgazdaság 6.o.*, **Kartelleztek a kontaktlencsegyártók?** *Magyar Nemzet 13.o.*)

Itthon már a mobil uralja a hangpiacot

Magyarországon a telefonbeszélgetések időtartamának már közel a négyötöde mobilos híváshoz kapcsolható, de egyre népszerűbb a kábeles és a VoIPalapú telefonálás is. A vezetékes vonalak száma viszont tovább csökken - ezt állapítja meg az idei harmadik negyedévre a Központi Statisztikai Hivatal gyorsjelentése. A hazai mobilpiac fokozatos telítődésére, a céges és lakossági költségek visszafogására utal, hogy az előfizetések száma egy év alatt alig 50 ezerrel bővült, a

harmadik negyedév végén 11,8 millió volt. *(Világgazdaság 6.o.)*

Hirdetés

A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság elrendelte a Bricostore Kft. áruházaiban forgalmazott Phenom márkájú, 20265 azonosítójú 5 ledes, forgatható fejű fényszenzoros éjszakai irányfény termék forgalomból történő kivonását, mert a termék a rendeltetésszerű használat esetén veszélyeztetheti a fogyasztók biztonságát. A már korábban megvásárolt termékeket az áruházaink számla ellenében visszavásárolják. *(december 10. Magyar Hírlap 12.o.)*

Termékbemutatók: szigorodó szabályok

Szigorúbb keretek közé terelnék a termékbemutatót mint értékesítési módszert - erről szóló javaslatokat is magában foglaló állásfoglalást fogadott el szerdán a parlament fogyasztóvédelmi bizottsága. Többek között kibővítenék a jogszabály nyújtotta védelem körét, hosszabb elállási időt biztosítanak a fogyasztóknak, és szigorítanak a tájékoztatási kötelezettséget - derül ki a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének közleményéből. A FEOSZ már korábban megküldte a bizottságnak erre vonatkozó javaslatait. A szövetség az elmúlt időszakban számos alkalommal szembesült a beérkező fogyasztói panaszok alapján azzal, hogy a termékbemutatókra vonatkozó hatályos magyar szabályozás sok tekintetben hagy még kívánnivalót maga után. A FEOSZ tapasztalatai szerint a vállalkozások döntően a speciálisan védendő fogyasztókat, így a nyugdíjasokat célozzák meg elsősorban a termékbemutatókkal, gyakran hangzatos felhívásokkal, ígéretekkel, ajándékokkal csábítják az embereket a termékbemutatón való részvételre, ahol azonban sokszor akár tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot alkalmazások a kiszolgáltató, hiszékeny fogyasztókkal szemben. A szövetség szerint indokolt ezért a hatályos magyar szabályozás, ezzel az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló 2008-as kormányrendelet felülvizsgálata. *(Világgazdaság 16.o.)*

Megint elárasztotta az importtejt az országot

Ismét megugrott Európában a tejtermelés, ami abból is látszik, hogy a felesleget a magyar piacon adják el a nyugati feldolgozók. Megint elárasztotta hazánkat az olcsó külföldi dömpingtermék - jelentette ki Kovács László, a Tej Terméktanács elnöke. A Központi Statisztikai Hivatal számai is azt mutatják, hogy az idei év első nyolc hónapjában már a tavalyi egész éves adat 73 százalékát elérte a tejtermékek importjának értéke. Elsősorban a tartós, dobozos, másfél százalékos tejszártnál erős a behozatal, itt a külföldi áruk aránya a hazai boltok polcain már meghaladja a magyar termékekét. Emellett a trappista sajtoknál veszítettük el a csatát, egy olyan árunál, amit hungarikumként kellene nyilvántartanunk. Arra is van példa, hogy a Hamburgban megvásárolt edami sajtot felszeletelik, átcsomagolják, és idehaza magyar trappistaként értékesítik. A Tej Terméktanács tavaly ősz óta huszonöt alkalommal fordult a hatóságokhoz. Elsősorban importtermékeknel jelezték, hogy fennállhat a fogyasztók megtévesztése, valamint a kereskedők megszeghették a beszerzési ár alatti értékesítés tilalmát. E bejelentések nyomán a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal három áruházláncot - Tesco, Cora, Auchan - bírságot meg összesen 92 millió forint értékben. *(Magyar Nemzet 11.o.)*

Sokba kerülhet az idej karácsonyi ingyenhitel

A karácsonyi szezon slágere a pénzpiacon a tíz hónapos futamidejű, nullaszázalékos árukölcsön lehet. A vásárló örül, hogy nem kell különböző jutalékokat, díjakat, egyéb költségeket fizetni, a

vételárat 10 egyenlő havi részletben törlesztheti. Vigyázni kell azonban a csábító ajánlattal, mert így gyakran magasabbra szökik az ajándék ára, mint hitel nélkül. Amit nyerünk tehát a réven, elveszítjük a vámon.

A kereskedelmi láncok egybehangzóan állítják, hogy a mostani karácsonyi bevásárlási szezonban végre megtörik a többsztes trend, és idén már nem csökken az elmúlt esztendőhöz képest a forgalom - állapította meg a GfK Hungária Piackutató Intézet felmérése. Az a tendencia viszont korántsem módosul, hogy az emberek egy része nem a megtakarításaiból ajándékozza meg szeretteit, hanem gyakran hiteltől, amelynek terheit azután hónapokig, sőt esetleg évekig nyögi.

Többnyire nem nagy összeget költenek el a magyarok az adventi időszakban, háromnegyedük legfeljebb 100 eurót (28 ezer forintot) hagy a boltokban, áruházakban. De mivel az jellemző honfitársainkra, hogy hónapról hónapra „faltól falig” kiköltekeznek, így sokan kénytelenek a hitelintézetek adósaivá válni. A karácsonyi szezon legnépszerűbb banki terméke feltehetőleg a tíz hónapos futamidejű, nullaszázalékos teljes hiteldíj-mutatójú (thm) árukölcsön lehet. A vásárló örül, hogy nem kell különböző jogcímenek - jutalék, díj, költség - pluszterhet a vállára vennie. A vételárat 10 egyenlő havi részletben kell törlesztenie. A pénzintézetek ezt a konstrukciót „ingyenhitelként” hirdetik, és ebbe az elnevezésbe szerintük még a Gazdasági Versenyhivatal sem köthet bele, hiszen valóban nem kérnek kamatot. Az pedig már más kérdés, hogy mennyi az eredeti vételár. Azt csak alapos nyomozás után lehetne felderíteni, az ünnepi lótas-futás idején azonban nemigen van arra energiája senkinek, hogy ilyesmire adja a fejét. Nehéz elhinni, de gyakran a hitelintézetek sem tudják a fogyasztói árat, mert eleve az adott időre szóló havi törlesztőrészletben állapodnak meg a boltokkal. Mindemellett több bank nyilatkozott úgy, hogy szíves örömet megszabadulnának az „ingyenhitel” konstrukcióktól, azonban a népszerűség nagyobb úr, mint az ésszerűség. Az elektronikai kereskedőcégek között egyébként nemigen található olyanok, amelyek „ingyenhitelt” nyújtanak, ugyanis ők a finanszírozó pénzintézettől számítanak a jutalék nagyobb hányadára, így a thm-ben egymástól jól elkülönítve tüntetik fel a hitelhez kapcsolódó költségeket.

A közhiedelemmel ellentétben - a gazdasági világválság hatására - egyre csökken az áruhitelt igénybe vevők száma. A visszaesés mértéke drasztikusnak is mondható: 2009-ben, a karácsonyi vásárlási szezon két hónapjában 41,7, az év egészében pedig 59,5 százalékkal zsugorodott az áruvásárláshoz nyújtott kölcsönök nagysága. Így nem is csoda, hogy a piac egyik legaktívabb szereplője, a francia tulajdonú Credigen a karácsonyi vásárt követően kivonul az áruhitelpiacról.

Az áruhitel továbbra is főleg a nyugdíjasok körében népszerű, ennek oka a pénzügyi kultúrájukból eredeztethető. Az időskorúak számára a fix havi részletek könnyebben kezelhetők, s legtöbbjüknek nincs aktív banki kapcsolata, ezért ők az átutalás helyett inkább a postai befizetést részesítik előnyben.

Kétszázezer forintig nem kérnek önerőt

Az áruhitel összege - a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (PSZÁF) a napokban több tízezer példányban megjelent fogyasztói tájékoztatója szerint - 20 ezer forinttól kétfélmillió forintig terjed, az általános futamidő 6-12 hónaptól három évig. Ritkább a négy-öt éves lejárat, ez inkább a nagyobb összegeknél fordul elő. Az áruhitelt már korábban is forintban folyósították. A PSZÁF arra hívta fel a vásárlók figyelmét, hogy a felvett kölcsön költségeit is tanulmányozzák át, mielőtt aláírják a szerződést. Az akciós termék részletre vásárolva nem egy esetben többbe kerül, mint ha normál áron vették volna meg. Általában 200 ezer forintig nem kérnek önerőt, efelett viszont 20-30 százalékot. Az „ingyenhitelt” csak rövid futamidőre éri meg felvenni. A bankok - általános tapasztalat szerint - késedelmes visszafizetés esetén néhány napig türelmesek, majd az adós költségére felszólító levelet küldenek ki. A késedelmi kamat mértéke évi 6-tól 35 százalékig terjedhet.

(Népszava, 2010. december 11., szombat, 1+11. oldal)